

Tanulni és szórakozni is Négy beszélgetésről

Az ősszel újjáavasztott KISZ-alapszervezeti vezetőségek már bejelentették a munkába, az üzemekben, vállalatoknál mindenütt a VI. kongresszus iránymutatásához igazodva fejlődik az ifjúsági mozgalom. A KISZ-szervezetek — közöttük a

ruhagyári, az építőipari és a vasúti — felmérték a helyi eredményeket is, hogy az ily módon összefoglalt tanulságokat szintén használhatják munkájukban.

A Szegedi Ruhagyár öt-száz fiatal dolgozója közül több mint háromszáz tagja az ifjúsági szövetségnek. A többieket főképp azért nem tudták eddig bevonni, mert már az „idősebbek” közé tartoznak, családot alapítottak, férjhez mentek. De ha a KISZ-szervezet nagyobb figyelemmel fordulna feléjük, sok jó képességű fiatal nyerhet meg közülük. Ők a mozgalom „rejtett” tartalékai egyelőre.

De akár tagjai a KISZ-nek, akár nem, a ruhagyári fiatalok szívesen részt vállalnak az ifjúsági szövetség által kitűzött termelési feladatok elvégzésében. Miután a KISZ védnökséget vállalt a ruhagyár új termékeinek gyártásáért, „Tanulj meg több munkaműveletet” jelszóval új mozgalmat kezdeményezett. Ma már alig van olyan fiatal az üzemben, aki csak a saját részortjában tud dolgozni, s ne boldogulna a munkaszalag más helyén is. Ez nagy-

szerű eredmény, dicséretére válik a ruhagyári fiataloknak.

A brigádmozgalom már nem olyan szépen fejlődött, mint kellene. Jelenleg 8 ifjúsági brigád működik az üzemben, s egy tavaly április 4-én elnyerte a szocialista címet. A mozgalom szélesebb körű elterjedését a gyakori átszervezések, s a műszaki vezetők támogatásának hiánya akadályozza. A „Szakma ifjú mestere” mozgalom eddig még nem tudott meghonosodni az üzemben. Mindez nem azt jelenti, hogy a ruhagyári fiataloknak szűkebb körű segítségre lenne a termelésben való részvételük miatt. Csúpan tavaly egy fiatal a „Könynyűipar kiváló dolgozója” jelvényt, 8 „Kiváló dolgozó” jelvényt, 20 oklevél birtokosa lett, húszan pedig jutalmat kaptak jó munkájukért.

Sokan részt vesznek az „Ifjúság a szocializmusért” mozgalomban is, bár különösen a kulturális és a sportkövetelményeket megfelelő lehetőségek hiányában nem bírják teljesíteni. Néhány hónap óta működik csak az ifjúsági klub is, de meg kell hagyni, hamar népszerű lett. A ruhagyári fiatalok nemcsak dolgozni, tanulni, de szórakozni is szívesen járnak be üzemükbe.

Mindig izgalmas kérdés volt; most is az, miként vélekednek a fiatalok a legalapvetőbb emberi, társadalmi viszonylatokról, olyasmikről mint a barátság, a szerelem, a magatartás, az eszmények, az egyén és a közösség kapcsolata. Azok a beszélgetések, melyeknek hű tükörképét igyekeztünk adni az elmúlt hetekben a „Fiatalok fóruma” címet viselő ifjúsági rovatban, ezekre a kérdésekre feleltek. Igaz, nem a teljesség, s méginkább nem a tudományosság igényével, hanem csupán a viták frissességéből fakadó spontaneitás alapján. A vélemények feltárásának ez is igen célszerű és becses lehetősége.

Tíz-tizenkét leány és fiú ült körül alkalmanként az asztalokat, s beszélt őszintén akár a legintimebb kérdésekről is, függetlenül attól, hogy netán éppen tanárja ült mellette, s újságíró jegyezte szavait. Ez a lényegből fakadó őszinteség volt talán a legszebb ezekben a beszélgetésekben. Egy kislány például legjobb barátinőjének könnyelmű kalandját mesélte el, s vonta le belőle a közösség számára is hasznos tanulságot. Egy másik vaskalapos felnőttéről beszélt név szerint. Beszélgetéseink leggyakoribb vendége, egy fiatalember szívügyét is feltárta annak bizonyítékául, hogy a közösség nemhogy támadná az egyén boldogságát, hanem elősegíti. Ezek a fiatalok nem a vakvilágba fecsegték, jól tudták, hogy amit mondanak, az kikerül a négy fal közül, nyilvánosságot kap, elolvassa, megtudja az is, akit aposztrofáltak. Mégis mondták, mert nem a hátuk mögött alkottak véleményt róluk, mert szemtől szembe is vállalják a felelősséget.

Igy gondolkodni, így élni csak a közösségi emberek képesek. Én nem vitatom, hogy a mai fiatalok közt nem ritka a magának való típus sem, az egoista vagy az egzisztencialista, de azt bátran állítom, hogy a kollektív ember típusa van többségben, sőt fölszámolt.

Ezekben a beszélgetésekben ugyanis részt vettek olyan fiatalok is, akiknek világnézete még nem forrt ki, hiszen ki sem forrhatott, annyira gyerekek voltak. Az egyik például azzal állt elő, hogy neki bizony X. Y. dzsesszenekes az ideálja (elnézést, de nem ismerem a felhozott „világklasszis” nevét), s ő bizony nemcsak az országhatáron belül néz körül, amikor eszményképét akar választani. Látni, hallani kellett volna, hogy a többiek milyen okosan és szellemesen szorították sarokba ezt a felszínesen gondolkozó ifjú titánt, s mint kényszerítették arra, hogy feladja álláspontját, belássa, hogy a kedvenc dzsesszenekesnek nem kell szükségképpen eszménnyé lennie.

Persze azt nem mondanám, hogy ripsz-ropoz meg is győzték. A meggyőzéshez, a neveléshez idő kell, s a fiatalok azt is elmondták, hogy néha még az együtt töltött hosszú évek sem hozzák meg a kívánt eredményt. Mi lehet az oka ennek? A fiatalok természetesen nem angolok, mégis szerettem volna, ha a szülők, ha a felnőttek némelyike is ott ült volna, amikor szóba kerültek. Olyasmiket olvastak ugyanis fejükre, amiket azzal, hogy „szemtelenység”, azzal, hogy a „felelőség áthárítása” — nem lehet elintézni. Nem bizony!

Pirulva hallgatható volna például az a konzervgyári szegezómunkás, akiről elmesélték, hogy a pánt alá nem vert szegyet. A normát vígan teljesítette ily módon, csak éppen ládái mentek széjjel. Ilyen példát mutatott a fiataloknak munkafegyelméből, becsületből! Bizonyára lesüti a szemét az a szülő is, aki meghallja, mint vélekednek nevelési „elvéről” a fiatalok. Arról, hogy parasztember létere lányát mégcsak kapálni sem tanította meg, s olyan kényes „hölgyet” csinált belőle, mintha nem is erre a világra akarná felkészíteni.

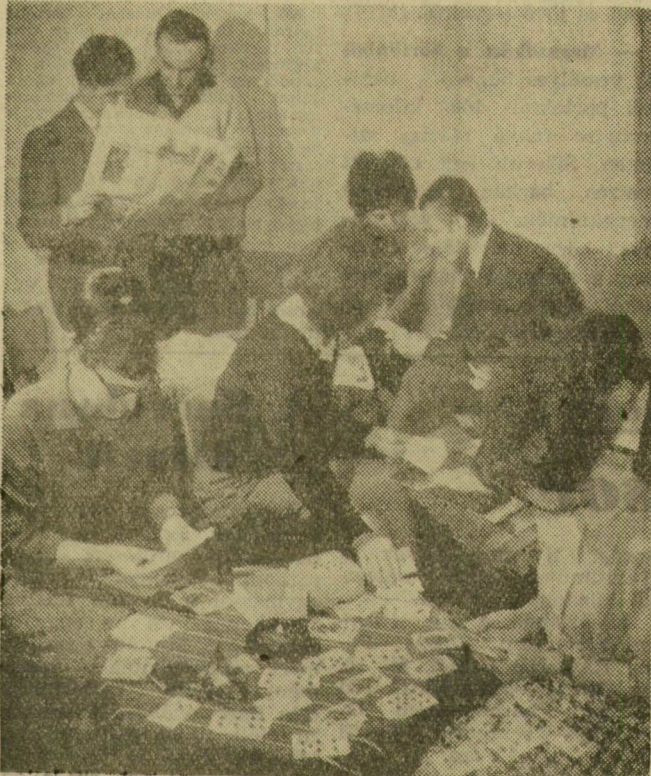
Egy másik, s nem kevésbé fontos megállapítás, ami e beszélgetésekkel kapcsolatban leszögezhető, hogy az ifjúsági szövetség soha még ennyire nem volt ott a fiatalok között, mint napjainkban. A KISZ, most a VI. kongresszuson arról számolt be az országnak, hogy a magyar ifjúság többsége hallgat szavára, odafigyel tanácsaira. Ez így igaz. Bármi is volt a téma, a KISZ azonnal szóba került. A közösségi érzés kifejlését, a magatartás alakítását, a világnézet alapjainak lerakását üzemekben és iskolákban egyaránt a Kommunista Ifjúsági Szövetség végzi. És sokszor nagyon jól végzi, pontosan úgy, ahogy a fiatalok igénylik. De nem mindig. A formalizmustól idegenkednek a fiatalok, a „direkt” dolgokat nem szeretik. Ennek egészen egyszerűen az a magyarázata, hogy amit esetleg a felnőttek néhány mondatból azonnal megértenek, az a fiatalokban nem kelt visszhangot. Nem azért, mert ellenkezés élt bennük, hanem azért, mert nem hat érzelmeikre. A felesleges értekezleteknek, üléseknek ellene vagyunk minden vonatkozásban, az ifjúsági mozgalomban azonban még célszűrőtlenebb, mint másutt. Durván fogalmazva a lényegét: egy sajtóbeszámoló sohasem ér el olyan hatást a fiatalok között, mint egy filmvetítés, vagy spontánul létrejövő vita, pedig ugyanazok a kérdések szerepelnek ebben is, abban is.

Beszélgetéseinkben gyakran hangzott el bírálat. A fiatalok hamar kritizálnak, élénken reagálnak minden fonákra. Nem szabtak gátat nyelvüknek, ha a felnőttekről, a szülőkről, a KISZ-ről beszéltek, de a cinizmusnak, a hányavetésnek, az értetlenségnek még csak árnyalata sem volt bennük. Nincs két társadalom — mondta egyikük —, mi is a felnőttek társadalmában élünk, ők is a miénkben. S hogy mennyire így is gondolkoznak, az akkor derült ki igazán, amikor egyik összejövetelünkön az eszményekről, az eszményképekről cseréltünk véleményt. Hogy ki lehet eszmény, hogy mi lehet eszménykép, arról vitatkoztak: lehet-e az édesanya, vagy csak olyan „nagy ember”, mint Petőfi, lehet-e valami régi, vagy csak olyan, ami korszerű, mai. De abban mindenki egyetértett, hogy eszmények nélkül élni lehetetlen, hogy a mi társadalmunkban csak az a modern ember, akinek világnézete is haladó.

Ezek a fiatalok sok mindenben nem látnak még tisztán, sok gondolatot nem gondoltak még végig. Olykor könnyelműek, felelőtlenek, de annyira a mi világunkban élnek, hogy hibáik ellenére sem kell különösebben féltetni őket. Hibáikkal, eredményeikkel együtt mai fiatalok.

Négy beszélgetéssel természetesen nem lehet „megváltani a világot”, mégcsak tökéletes képét sem lehet megkapni mindazoknak a problémáknak, melyek a fiatalokat foglalkoztatják. De hogy ezek a beszélgetések nem voltak hiábavalók, mutatta, hogy tanárok, nevelők, ifjúsági vezetők, diákok és munkásfiatalok beszélgettek, vitatkoztak azokról a problémákról, melyek a „Fiatalok fórumában” helyet kaptak. Hiszen mindig izgalmas kérdés volt, s ma is az, miként vélekednek a fiatalok a legalapvetőbb emberi, társadalmi viszonylatokról.

FEHÉR KÁLMÁN

A ruhagyár klubjában minden délután vidáman zajlik az élet

Összefogásra van szükség

A szegedi vasutasfiatalok hét KISZ-alapszervezetben tömörülnek. A legnagyobb létszámú a nagyállomásé, azután a gépjáraté és a rókusi szertaré. Összesen 252 KISZ-ista van a vasútnál, ahol körülbelül 600 fiatal dolgozik. A szövetség tagjainak számszerű növelésére tehát itt is lehetőség, sőt szükség is van.

Az aránytalanság talán leginkább az „Ifjúság a szocializmusért” mozgalom szervezésével kapcsolatban érezteti hatását. Tavaly 167-en teljesítették a mozgalom követelményeit, az idén eddig csupán 96-an jelentkeztek részvételre. A nagyállomáson és a Rókuson működő KISZ-szervezet még hozzá sem kezdett az előkészítő munkához, de a többi alapszervezetnél is igen gyér még az érdeklődés. Ez bizony súlyos hiba, amit mielőbb ki kell javítani!

A szegedi vasúti szolgálati helyeken öt ifjúsági brigád működik, kettő már viselheti a szocialista címet is, kettő pedig ezért versenyez. Két szolgálati helyen egyáltalán nincs ifjúsági brigád. A fiataloknak az a véleménye, hogy nemcsak az ő mulasztásuk ez, a ve-

zetők is nagyobb segítséget adhatnának a mozgalom kibontakoztatásához. Az is hiba, hogy egy vezetői ülésen, sem a taggyűlésen nem foglalkoznak a termelési kérdésekkel, a KISZ-isták nem is igen ismerik a tervfeladatokat.

A „Szakma ifjú mestere” mozgalom, mely a MÁV-nál már szép múltra tekint vissza, átmeneti hanyatlás után ismét fejlődik. A hét alapszervezetből összesen 75 fiatal nevezett be ebbe a mozgalomba, mely a fiatal vasutas nemzedék szakmai nevelését hivatott szolgálni. Nagy az érdeklődés a politikai kérdések iránt is, a KISZ-oktatásban igen sokan vesznek részt.

A felemlített hiányosságok legfőbb okozója minden bizonnyal az a tapasztalat, hogy a kongresszus előtt egyes KISZ-alapszervezetek hónapokig egyetlen fiatalot sem vettek fel a szövetségbe. Nyilvánvaló, hogy a fiatalok összefogása nélkül nagy eredményeket nem lehet elérni.

Az „utánpótlást” oktatja a vasútforgalmi technikumban Kenderessy Szabó Pál tanár

Sok társadalmi munkával

A Csongrád Megyei Építőipari Vállalatnál 209 szegedi építőmunkás-fiatal választotta meg ősszel az öt alapszervezet vezetőségét és az üzemi KISZ-bizottságot.

Később azután annyi fiatal vonult be katonának, hogy két alapszervezetben új választásokat kellett kiírni. Az alapszervezetek azóta rendszeresen megtartják a taggyűléseket, s gyakran klub-délutánokat is rendeznek. A vállalati vezetőség kérésére társadalmi munkát is végeztek a KISZ-isták, egy 10 tagú csapat az irodák és az udvar átrendezésénél dolgozott. Szintén a központban dolgoztak az ipari tanulók: a szárnyépület tetőszerkezetét bontották le szombati és vasárnapi munkával.

Jelenleg három ifjúsági brigád működik Szegeden, Kurucsai János és Kocsis Kálmán munkacsapata, valamint Fábi Dezső, mely a szocialista brigád címet dolgozik. A Fábi-brigád a klinikai építkezések villany-szerelését végzi. Tagjai vállalták, hogy a termelékenységi előírásokat túlteljesítik, figyelemmel kísérik az ipari tanulók szakmai fejlődését és magatartását, az idősebb

dolgozók segítségével pedig igyekeznek elméleti és gyakorlati tudásukat öregbíteni.

A TMK-ban működő alapszervezet tagjai felszabadulásunk évfordulójára vállalták, hogy csak tökéletesen elvégzett munkát adnak ki kezükből. A munkásszálás KISZ-fiataljainak számára, mivel ipari tanulók, legfontosabb feladat most a tanulócsoporthoz kialakítása. Azt is felajánlották, hogy kifestik a vállalat Balatonparti üdülőjét.

Az építőipari KISZ-szervezet az idén szoros munkaterv szerint dolgozik. Elsősorban a brigádmozgalmat akarják kiszélesíteni, s a társadalmi munkák mennyiségét növelni. Szívesen támogatják azonban a fiatalok másirányú kezdeményezéseit is. Az építőmunkásfiatalok a kendergyári fiatalokkal tartanak fenn kapcsolatot, közös klubdélutánokat rendeznek. Most készíti elő a szakmai kérdésekből álló „Ki mit tud?”-vetélkedőt. A TMK- és a lakatosműhely KISZ-istái tánczenekart és színjátszó csoportot alakítottak. Nagy az érdeklődés a nyárra tervezett 11 napos NDK-beli utazás iránt is.

Fábi Dezső villanszerelő brigádja a sebészeti klinika építkezésén